WINDSTIL Ossendrecht

Correspondentieadres:

Aan de Gemeenteraad
Gemeente Woensdrecht
Postbus 24
4630 AA Hoogerheide

18 juni 2021,

Betreft: Opinieraad Ruimte 23 juni 2021
Agendapunt 6: Concept advies inzake ontwikkeling windpark ZE-BRA

- Belangengroep *WINDSTIL Ossendrecht* zet de bezwaren nogmaals uiteen en vraagt de raad dringend om meer tijd te nemen voor een zorgvuldige beslissing.

Geachte Raadsleden,

Voor de komende vergadering van de Opinieraad Ruimte op 23 juni 2021 heeft WINDSTIL Ossendrecht zich aangemeld om in te spreken bij agendapunt 6, Conceptadvies inzake ontwikkeling windpark ZE-BRA.

In deze brief willen we onze inspreekreactie alvast in grote lijnen met u delen om een betere voorbereiding op de beraadslagingen mogelijk te maken.

- De raad van Woensdrecht staat voor een zwaarwegende beslissing met grote consequenties voor een deel van de inwoners die zij vertegenwoordigen, met name in Ossendrecht en het aansluitende buitengebied. U zult het met ons eens zijn dat omwonenden erop moeten kunnen rekenen dat hun belangen bij de besluitvorming in deze raad zwaar wegen. De fractievoorzitter van het CDA zei het deze week in een interview zo: *"Wat is er nou mooier dan mensen helpen, de gemeenschap in je eigen dorp of stad ondersteunen."*
- U heeft van het college een concept raadsbesluit ontvangen om geen wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het concept advies inzake de realisatie van 2 windmolens op het grondgebied van de gemeente Woensdrecht.
- We hadden eerder de gelegenheid om onze bezwaren tegen het windpark ZE-BRA in een 'overlegreactie' aan de gemeente Reimerswaal als bevoegd gezag uiteen te zetten. Helaas bleek bij de gezamenlijke persbijeenkomst van beide gemeenten met de initiatiefnemers op 31 mei j.l. dat het nu voorliggende plan al was besloten nog voordat de termijn voor het indienen van reacties was verlopen. Niet verrassend dus, maar wel zeer teleurstellend dat onze degelijk onderbouwde bezwaren simpelweg van tafel zijn geveegd.

- We zetten de belangrijkste bewaren dus graag nog eens op een rijtje:
    1. **Draagvlak**: In tegenstelling tot wat het college en initiatiefnemers schrijven zijn burgers en omwonenden niet betrokken en is pas met belanghebbenden gesproken toen de plannen al vast stonden. Initiatiefnemers geven in de verschillende versies van de NRD en MER aan dat er geen ruimte voor procesparticipatie is, onder meer vanwege radar. Toch is er afgelopen tijd nog met posities geschoven, dus blijkbaar was die ruimte er wel.
    2. **Inconsistent en onvoorspelbaar gemeentelijk beleid**: In 2019 is besloten om de duurzame ambities in te vullen met 'zon' en in het Uitnodigingskader zonne-energie schrijft de gemeente letterlijk: *"Na de ontwikkeling van het windpark Kabeljauwbeek is er geen ruimte meer voor nieuwe grootschalige windturbineprojecten".* Eind 2019 schrijft het college nog aan Reimerswaal dat het toenmalige plan met 16 turbines, waarvan 1 op het grondgebied van Woensdrecht, "*onverenigbaar is met de kenmerkende eigenschappen van gemeente Woensdrecht omdat het plan een directe verstoring oplevert van het open polderlandschap.*" En jaar later stelt het college zich toch achter een plan met 5 molens in Woensdrecht, dichter bij bewoning en waarbij het open polderlandschap niet eens verbeterd is. Een verdere verslechtering dus voor de inwoners. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?
    3. **RES:** het college noemt in het concept advies een opgave 'wind' voor Woensdrecht van 36 GWh/jaar ofwel 3 molens. Echter, in het recent uitgebracht addendum staat dat de aantallen windmolens in de RES als indicatief bedoeld waren. Ook brengt het college nu als nieuw argument dat er in de RES van wordt uitgegaan dat slechts 50% van de projecten in de pijplijn zal worden gerealiseerd. Dit is nergens terug te vinden. Dit wordt dan als argument gebruikt om de eind vorig jaar al vergunde zonneparken voor minder dan de helft mee te tellen bij de 'opgave groene stroom' voor de gemeente. Bij het totaal 'bod' van alle gemeenten in West-Brabant samen is overigens ook al sprake van 20% over-programmering. Voor de RES opgave zijn deze windturbines dus niet nodig.
    4. **Participatie:**
        - In het concept advies staat dat de Initiatiefnemers €0.50 per MWh afdragen aan de omgeving, te verdelen over obligatielening (10%), direct omwonenden (30%) en omgevingsfonds (60%).
        - Dit staat wel heel ver af van de door de raad aangenomen motie (1 april 2021) waarin 50% (financiële) participatie door de directe omgeving wordt gevraagd!
        - Ook in de SOK met Reimerswaal staat: "*Het is wenselijk dat minimaal 50% van (de productie van) de windturbines in lokaal eigendom toebehoort. Met de initiatief-nemers worden hierover afspraken gemaakt in de Anterieure overeenkomst*."
        - Hoe kan dit? Dit is niet consistent. Waarom stelt de gemeente zich hier zo afwachtend op? Waarom geen voorzet voor facilitering van echte participatie? Wat vindt u hier als raad van?
        - De initiatiefnemers moeten volgens de NWEA gedragscode in overleg met de omgeving invulling geven aan de participatie. De voorgestelde verdeling van de afdracht komt voor ons als een verrassing ondanks een gesprek op 11 juni j.l. tussen de initiatiefnemers, gemeente Woensdrecht en ons. Het gesprek ging juist over participatie en, nog opmerkelijker, wij hebben tijdens het gesprek gevraagd of er al concrete afspraken waren voor de invulling hiervan.
    5. **Geluid:** De Nederlandse normen voor geluid zijn verouderd en de effecten op de gezondheid zijn onvoldoende onderzocht:

- De normen waaraan plan ZE-BRA wordt getoetst betreffen niet het maximale geluid dat de windmolens mogen maken, maar geven een grenswaarde voor het gemiddelde geluidsniveau gedurende een heel jaar.
- We hebben er eerder al op gewezen dat deze norm in 2011 alleen zo is gekozen omdat er anders te weinig mogelijkheden zijn om windturbines in Nederland te realiseren.
- Geluidshinder, met name door laagfrequent geluid, wordt ten onrechte gebagatelliseerd. De gezondheidseffecten van de geplande mega-turbines binnen 2000 meter zijn onvoldoende onderzocht om gezondheidsschade, ook bij kinderen, te kunnen uitsluiten.

6. **Uitspraak Europees Hof van Justitie**: zijn de normen voor geluid en slagschaduw nog wel houdbaar? Veel is nog onzeker, maar we hebben erop gewezen dat de in Nederland gangbare praktijk mogelijk in strijd is met het Europese recht.
7. **Natuur:** Nader onderzoek is nodig.
   - Wij hebben erop gewezen dat het voor de duurzame energie-opgave van de gemeente Woensdrecht tot 2030 niet nodig is om nieuwe windturbines te realiseren. Hiermee vervalt ook de dwingende reden om de schadelijke effecten van de windturbines voor de natuur op Woensdrechts grondgebied toe te staan.
   - De Brabantse Wal is een aangewezen Natura-2000 gebied voor de Wespendief. Deze beschermde status heeft in een andere regio, rond de Veluwe, ervoor gezorgd dat het realiseren van nieuwe windturbines niet haalbaar is vanwege de sterfte. Volgens de MER zou dit voor de Brabantse Wal geen probleem zijn, omdat de door de initiatiefnemers ingehuurde ecoloog geen Wespendieven in het gebied heeft gezien. In de MER worden de effecten op de Wespendief op de Brabantse Wal daarom onderschat.

8. WT17, met positie in de Nieuwe Zuidpolder, zit ons dwars:

- Deze windturbine veroorzaakt bijna alle overlast voor de inwoners van Ossendrecht en we vragen de raad daarom om over WT17 een negatief advies uit te brengen.
- De positie waar WT17 nu is gepland was destijds bij de vergunning voor Kabeljauwbeek al voorgesteld en viel af vanwege kennelijk gebrek aan draagvlak – dat is er nog steeds niet.
- Windturbine 17 staat op dezelfde afstand van het dorp als de twee windturbines die door de raad in de motie van 1 april zijn afgewezen.
- In het aan de raad voorgelegde concept advies schrijft het college dat WT17 "*minder landschappelijk aanvaardbaar"* is en dat "*het in zuidelijke richting verplaatsen hiervoor slechts beperkt verbetering*" biedt. Blijkbaar zijn er vanuit gemeente Woensdrecht toch ook bedenkingen bij de huidige positie van WT 17.
- Uit het akoestisch onderzoek in de MER blijkt dat WT17 net zo veel moet worden terug-geregeld als de om rentabiliteitsredenen al geschrapte WT16.
- Is het u ook opgevallen dat WT17 kennelijk minder geluid maakt nu WT16 is geschrapt? Uit de nieuwste versie van het akoestisch rapport blijkt dat WT17 nu minder terug-geregeld zou moeten worden dan in eerdere versies. We herinneren er u aan dat alle geluidsgegevens zijn gebaseerd op rekenmodellen. De raad zou op z'n minst om een nul-meeting bij verschillende windrichtingen moeten vragen om in de toekomst ook adequaat te kunnen handhaven.

- WT17 is gepland net voor WT5 van het windpark Kabeljauwbeek; uit de laatste info-sessie begrepen wij dat dit bij WT5 tot zog-verliezen leidt. Hoe zit dit en wat zijn hiervan de consequenties?

- De raad heeft in onze ogen de verantwoordelijkheid om bij het besluit over dit zwaarwegende advies nadrukkelijk ook de belangen en de gezondheid te betrekken van de inwoners die zij vertegenwoordigen. Het is dan onvoldoende om simpelweg te stellen dat men zich aan de normen van het activiteitenbesluit houdt en dat het gevaar voor de gezondheid van bijvoorbeeld geluidsoverlast, waaronder laagfrequent geluid, nog onvoldoende is aangetoond. Het is namelijk ook niet aangetoond dat dit onschadelijk is. Er is nog veel discussie en wij vinden dat dan het **'voorzorgsprincipe'** moet gelden. Dit kan door een afstandsnorm aan te houden totdat er meer duidelijk is, zoals bijvoorbeeld de norm '10x tiphoogte' die in Beieren geldt.
- De raad heeft vooral ook de verantwoordelijkheid **om zorgvuldig te werk te gaan** en zich niet door de haast van de initiatiefnemers onder tijdsdruk te laten zetten. Die tijdsdruk ontstaat kennelijk vanuit het door de initiatiefnemers steeds benadrukte belang van een snelle verlening van de vergunning vanwege de aanvraag van de SDE++ subsidie en de gemeente lijkt daarin mee te gaan. Dit is ook onze indruk uit de met het WOB-verzoek vrijgegeven documenten.
- Ter verduidelijking van de bijkans onmogelijke opgave voor de leden van de raad: de aan het concept-besluit toegevoegde documenten omvatten maar liefst 2521 pagina's, met van vele documenten steeds weer nieuwe en aangepaste versies.
- Wij zijn van mening dat u zich als raad niet moet laten opjagen, er is namelijk helemaal geen haast vanuit het perspectief van Woensdrecht om aan de RES opgave tot 2030 te voldoen.

We vragen de raad om bij de besluitvorming de belangen van de inwoners zeer zwaar te laten wegen, zich niet onder druk te laten zetten en meer tijd te nemen om tot een zorgvuldige beslissing te komen.

Met vriendelijke groet,
namens *WINDSTIL Ossendrecht*,

Een afschrift van deze brief gaat aan:
- College van B&W van Woensdrecht
- College van B&W van Reimerswaal
- Gemeenteraad van Reimerswaal